de ovend

Stellingwarfs tiedschrift

JUBILEUMJAOR 40 1972-2012

40e jaorgaank no. 2
april 2012

Rabobaank de Stellingwerven streeft naor et leveren van duurzeme klaantweerde. Een veurweerde om dat berieken te kunnen is dat we deur oonze lekaole betrokkenhied goed 'e hoogte binnen van wat oonze klaanten neudig hebben en op pries stellen. Daor zetten we oons iedere dag volledig veur in.

Rabobaank. Een baank met idenen.

(0516) 43 83 43
www.rabobankdestellingwerven.nl

Rabobank

Foto's

Omslag: *Nao 40 jaor oolde koenen uut de sloot haelen? Welnee, wi'j kieken veuruut! (foto Ruurd Jelle van der Leij)*
blz. 4, 5 Herma Egberts
blz. 13, 14, 15, 16, 17 Marije Kuiper
blz. 21 Harmen Houtman
blz. 23 Sietske Bloemhoff
blz. 25, 26, 27, 28, 29 Ruurd Jelle van der Leij

Kolofon

De Ovend wodt uutgeven deur de Stichting Stellingwarver Schrieversronte en komt zes keer in et jaor over de heerd bi'j de leden/ab. In dit blad verschienen bi'jdregen op et terrein van de Stellingwarver schrieveri'je, taelkunde, volkskunde, geschiedenis en taelbeweginge.

Redaktie	Koosje Hornstra, Jimmy Visser en Jannes Westerhof
Buro-redakteur	Sietske Bloemhoff
DTP	Trijnie Telkamp
Omslag	Sietske Bloemhoff
Drok	Banda, Et Vene
Administraosie	Stichting Stellingwarver Schrieversronte, Willinge Prinsstraote 10, 8421 PE Berkoop/Oldeberkoop Till. (0516) 451108
Eupeningstieden	Maendag t/m donderdag: 9.00 ure tot 16.00 ure
Administraosie	Overleg mit aandere mitwarkers kan alliend nao tillefonische ofspraoke
E-mail	info@stellingwarfs.nl
Webstee	www.stellingwarfs.nl
Lidm./Ab.	€ 17,00 in et jaor
Losse nommers	€ 3,50

ISSN 0166-7351

D'r mag gien wark uut dit blad overneumen wodden zonder schriftelik goedvienen van de maeker(s).

INHOOLD

Jesper Christensen, Antje van Dijk-van der Lende, Peter Riksma
Et veuroffien 2

Peter Riksma
Carolien Hunneman: 'Ik wil meensken vermaeken' 3

Sake Russchen
Veurjaor 7

Hilde Eggen
Droom 8

Kees Koopstra
mement 8

Willem Jan Teijema
in 'e veerte 9

Kees Koopstra
Poteensie 10

Johan Veenstra
Roofvoegel 11

Stien van Anne
Blote voeten in de sni'j 12

Van de redaktie
Ode an de vri'jwilliger 13

Johan Veenstra
Oponthoold 18

Anne Bult
Een protte wark mar... gelokkig-maekende heimwee 19

Harmen Houtman
De brogge van Ni'jlaemer 20

Johan Veenstra
Toegift 22

Sake Russchen
De klokkestoel van Buil 23

Klaas Boersma
Kleine Jan 24

Ruurd Jelle van der Leij
Netuurfoto's 25

Klaas Boersma
Wereld- of streektael 30

Krummelties 31

ET VEUROFFIEN

Beste lezers

Help! Wat zuwwe now kriegen? De Ovend die d'r vanbinnen niet echt uutzicht as De Ovend. En toch is et Stellingwarver tiedschrift niet ingriepend veraanderd. Now ja, alliend dit keer dan. Dat het te maeken mit et 40-jaorige bestaon van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte, mar ok van et tiedschrift zels. Een biezunder jaor en mit daoromme ok biezundere dingen. Zo is d'r speciaol voor disse uutgifte van dit tiedschrift een gaastredaktie saemensteld. Meensken die van et redaktionele wark niet veul keze eten hebben, mar de Stellingwarver tael wel een waarm hatte toedregen.

Aj' zo es naor De Ovend kieken, dan liekt et niet zoe'n hiel dik tiedschrift. Mar aj' dan zels bedaenken gaon moeten hoe aj' alles vullen, dan is hi'j toch beheurlik groot. As ammeteur-redakteurs zatten we toch wel even te zwieten hoe we et tiedschrift vol kriegen konnen. Et bedaenken van ni'je dingen is zo makkelik nog niet. Butendat moet de inhoold niet alliend bedocht wodden, mar moet alles ok nog een plakkien kriegen. Gelokkig bin d'r veul meensken die kopie instuurd hebben en ok idenen andreugen. Die meensken willen wi'j as redaktie hier dan ok hattelik veur bedaanken.

As redaktie hopen wi'j dat jim de inhoold van disse De Ovend net zo goed warderen kunnen as de 'normale' edisie. Wi'j hebben d'r in ieder geval mit veul plezier an warkt en bin weer een mooie ervering rieker. Veul plezier bi'j et lezen!

Jesper Christensen,
Antje van Dijk-van der Lende,
Peter Riksma

Peter Riksma

CAROLIEN HUNNEMAN: "IK WIL MEENSKEN VERMAEKEN"

'Dit wodt een echt PR daggien' twitterde Carolien al in alle vroegte op de dag van et twiegesprek. Dat dee ze niet veur niks, want op ien en dezelde dag ston ze eerst een journalist van de Stienwieker Kraante te woord en laeter nog de gaastredakteur van De Ovend. Ik praotte mit Carolien of in et gemientehuus van Stienwiek, waor ze vier daegen in de weke warkt. Deur de sociaole media wust ik dat ze daor een anstelling het as beweegteamcoach en dat had as gevolg da'k gien muuite hadde mien gesprekspartner te herkennen tussen de ere ambteners van de gemiente Stienwiekerlaand. In fleurig sporttenue ston Carolien op me te waachten in de ontvangsthal. De stigma van een intensief schaetsseizoen weren zichtber in een lappien om de vinger. 'Dat komt van et vieteren,' lat Carolien opgewekt weten. 'Ik heb de oflopen tied zo vaeke mien schaetsvieters strikken moeten, dat mien vingers d'r van beschaedigd raekten.' Dat dit kleine ongemak een levendig twiegesprek niet in de wege staot, wodt dudelik as we ienkeer een rustig plakkien vunnen hebben. De Twitterbladziede van Carolien maekt melding van aktiviteiten as marathonschaetser en singer-song-writer (meisje-met-gitaar-muziek) en dus moe'n we een veurlopige keuze maeken uut twie meugelike invaalshoeken veur et gesprek. Et wodt de sport, preciezer zegd: de schaetssport!

NAOR ET HOOGSTE NIVO

De doelstellings veur et kommende seizoen bin wat Carolien angaot dudelik. Nao een peer jaor van ommeraek goeie prestaosies in de subtop van et schaetsen, wodt et now tied veur wat Carolien andudet as 'et echte wark'. 'Et oflopen weekaende ree ik nog een viertal wedstrieden. Ik bin d'r now ok wel zoe'n betien klaor mit. Mien voeten doen zeer, ik bin hielemaol op! Mar dat nemt niet weg da'k mit voldoening weerommekiek op et oflopen seizoen. Et was ronduut fantastisch. Ik kreeg de kaans mit te doen op et hoogste nivo en eins ha'k niet verwaacht dat et mitien al zo goed gaon zol. Ik heb volop vertrouwen in mien overstap naor et alderhoogste nivo. Et kommende seizoen bereid ik me optimaol veur op mien rolle in de marathonploeg veur vrouwluden van Cenned en Team Intersport van Jan Bols. De doelstelling vul an now toe de hieltied saemen mit winnen; dommiet wodt dat meer et suksesvol uutrieden van de wedstrieden. Ik bekiek rustig wat mien meugelikheden binnen in de ploeg. Angenaem is in elk geval da'k daor vule leren kan en dat d'r prima begeleiding is. Marathonschaetsen is now mien corebusiness en in dat onderdiel he'k nog volop tied me te ontwikkelen. Veur marathonschaetsen gelt daj' tot je dattigste makkelik mit kunnen in de top, ik bin now 22 en daoromme kan 'k et kommende seizoen nog as een leerjaor beschouwen.'

Dat Carolien now schittert in de marathonwereld kan as verrassend zien wodden as we bedaenken dat ze in feite alles in heur het veur een prominente rolle tussen de sprinters. Ze realiseerde nog niet zo lange leden prachtige tieden bi'j de sprintofstanen en de drie kilemeter kwalificeert ze zels as een riegelrechte raamp! Vanwaor dan toch die passioneerde overstap naor de marathon topklasse?
'De marathon ston veur mi'j lange tied veur iets da'k d'r bi'j dee zonder die discipline as serieus te zien. Ik bin echt iene van de eind-

sprint en ik hool van et onderlinge spellegien dat in een marathon de kaans krigt. De sfeer sprekt me arg an, et is allemaole wat speulser en d'r is meer teamgevuul dan bi'j de individualistische langebaene wedstrieden. Dat maekt et veur mi'j interessaant.'

Dat sport een belangrieke rolle in et leven van Carolien speulen gaon zol, tekende him al vroeg of. As kiend speulde ze graeg buten, was ze enthousiast an et voetballen en ok de beide oolden hebben onmiskenber een sportieve inslag. Een ofronde studie an de ALO (Akedemie veur Lichamelike Opvoeding) zal dan ok niet al te vule verbaozing wekken. Toch kregen ok aandere telenten kaansen veur ontplooiing. Doe heur nefien mit een gitaar anzetten kwam was d'r veur Carolien mar ien konklusie: dat wil ik ok!

ECHTE MEZIEK GRAEG

De muzikaole ontwikkeling verleup via de onvermiedelike blokfluite en AMV lessen rechtstreeks naor de gitaar. Et Stellingwerf College kreeg deur de muzikaole ambisies van vier meiden een eigen schoelebandtien en de eerste passies van Carolien op et pad naor et meziekpodium weren daormit zet.

'Ik begon aorig gauw zels lieties te schrieven. Eerst gong dat - zoas bi'j een protte aanderen - in et Engels. Doe mien vrundinne en ik oons inschreven veur et Fries songfestival 'Liet' hadden we intussen ok teksten in de streektael en ston niks meer oons mitdoen in de wege. Vlak veur oons optreden mos mien vrundinne veur stage naor et butenlaand en ston ik veur de opgaove oons lied niet alliend op de gitaar te begeleiden mar ok te zingen. Dat was in 2008 en ok tiedens de daorop volgende jaoren zong ik op et festival 'Liet', elke keer mit as risseltaot een finaoleplak. Daornao bin 'k deurgaon mit et schrieven van lieties, ok wel wat in de voetsporen van mien heit.

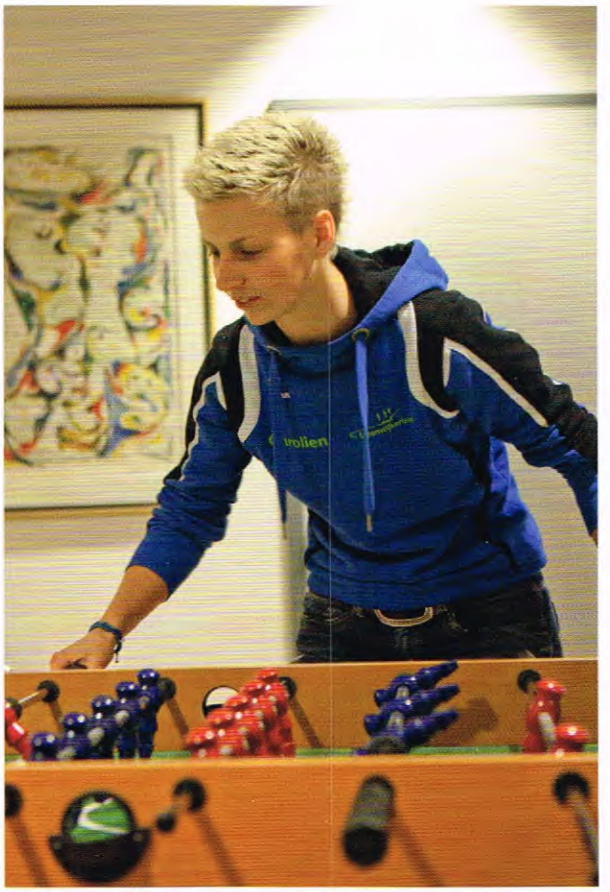

Een perti'jgien taofelvoetbal.

Hi'j is echt haandig in et opstellen van een Stellingwarver tekst. Soms begint et mit een melodiegien, mar et komt ok veur dat de tekst d'r eerder is. Grote muzikaole veurbeelden he'k aenlik niet. Ik vien de meziek van meensken as Janis Joplin en Bob Dylan arg mooi, mar ok veur de meer hedendaegse muzikaanten as Acda en De Munnik he'k bewondering. Eigenlik vien ik et belangriekste dat d'r spraoke is van echte (akoestische) meziek. Liever niet dat gedoe mit een komputer!'

As d'r een keuze maekt wodden moeten zol tussen podium en studio dan hoeft Carolien niet lange nao te daenken. In dat geval ligt heur veurkeur toch dudelik bi'j et live gebeuren. Ze zol et alderdeegst wel uutdaegend vienen een opnaeme in een kroeg te maeken. Kompleet mit alle roes- en kefégeluden as geluudsdekor.
'Argens he'k wel wat trekkies van een entertainer. Ik wil de meensken graeg vermaeken. Dat gelt veur mien prestaosies op et ies liekegoed as bi'j mien muzikaole optredens. Et dot me plezier as ik nao ofloop mark dat ik et pebliek wat te bieden had. Daorbi'j kan et gaon om een wedstried waor van alles in gebeurt, mar krek zo goed om een geslaegd optreden op muzikaol gebied.'

Saemen speulen vint Carolien ok altied slim mooi, mar et vereist wel meer veurbereidingstied. Daor komt et deur de drokte niet altied van. Mar an de optredens mit Rob du Jardin, (hi'j warkte ok mit an et lietien Janis in 2010), beweert Carolien uterst goede herinnerings.
'Disse Zwitserse Amsterdammer die Fries praot, maekte als multi-instermentalist en tekstschriever indrok. Hi'j is deur et Concertgebouworkest naor Nederland haeld en ik speulde een peer keer mit him saemen. Echt een hiel biezundere man die bi'j alderhaande projekten betrokken is. Hi'j speulde bi'jglieks ok de meziek bi'j de boekies die Herma Egberts uutbrocht veur kiender (red. Klare Kijk).'

Bi'jkotten gaot Carolien de studio in veur et maken van een CD mit alliend Stellingwarver lieties. 'De teksten, melodienen en arrangementen, alles is klaor, we moe'n nog wel opnemen vanzelfs. As alles een betien mitzit, kuwwe die CD nog veur de zoemer uutbrengen. Volgende weke gaon we een demoversie maeken veur de begeleidingsmuzikaanten. Ik bin bliede mit de ondersteuning van de Stellingwarver Schrieversronte waordeur dit projekt meugelik maekt wodt.'

Speulen mit tael, dat ligt Carolien goed. Die veerdighied komt tot utering in heur lietes die

mit ienige riegelmaot te beluusteren binnen bi'j Omroep Frieslaand in et pergramme van Gurbe Douwstra. Caroline hanteert daorbi'j op kreatieve wieze bestaonde uutdrokkings en zegswiezen en veurzicht ze van een ni'je laeding deur d'r een persoonlike toets en opvatting an toe te kennen. Een dominante thematiek is in heur wark niet direkt an te wiezen, mar ze formeleert wel een ondubbelzinnig uutgangspunt.
'Ik vien et van belang dat iederiene him in mien vassies vienen kunnen moet. Ik gebruuk daoromme niet vaeke 'hi'j' of 'zi'j' mar geef de veurkeur an 'ik' en 'jow'. As ik naor mien eigen nommers kiek, dan vaalt me wel op dat d'r onbedoeld een zoemerse sfeer in zit. Dat jaorgetiede lient him kennelik prima as inspiraosiebron tot schrieven.'

MEZIEK EN STREEKTAEL

Over de rolle en et belang van streektael in de liedkultuur het Carolien een dudelike miening. Een peer daegen nao et interview trad ze op tiedens et streektaelfestival '!REUR!' in Emmen mit een selektie van heur Stellingwarver lieties. 'Dialekten en streektaelen staon echt wel in de belangstelling tegenwoordig. Spietig is alliend dat et lastig bliekt te wezen daor grotere groepen jonge meensken veur te interesseren. Ik realiseer me dat tael een belangriek aspekt is van oonze kultuur. Net zoas we monumenten, laandschoppen en aander kultureel arfgoed bescharmen, moe'we dat ok doen mit oonze tael. Veural in kombinaosie mit meziek hej' dan een krachtig promosiemiddel, want iederiene begript meziek. Meziek is et meerst eupen en overdregende medium dat we in hanen hebben.'

Carolien zit in een dynamisch spel van krachten waor meziek en sport belangrieke kompenenten van binnen. De uutdaeging van et mitdoen in een marathonploeg veur vrouwluden op topnivo omaarmde ze mit anstekelik enthousiasme. Bewegen is heur passie en dat dot ok blieken an et aende van et gesprek as de verleiding tot een perti'jgien taofelvoetbal him andient. Pienlike vingers en voeten of niet, de 'homo ludens' wint altied!

- **Carolien Hunneman komt van Oosterwoolde**
- **Ze volgde de opleiding ALO in Grunningen**
- **Ze is vaastegelegd veur et opleidingsteam van Team Intersport Jan Bols mit ploegleider Annelies Passchier**
- **Carolien debuteerde in 2008 mit 'Zunneschien'**
- **Mit 'Zoemer in Frieslaand' behaelde ze een notering in de Friese top 100**
- **Heur nommer 'Janis' gaot over de LP 'Pearl' van Janis Joplin**
- **Over een schoffien is de release van heur ni'je CD mit eigen Stellingwarver lieties**
- **Ze warkt as beweegteamcoach in Stienwiekerlaand**
- **www.carolienhunneman.nl**

Sake Russchen

Veurjaor

De tietelrozen kommen al weer boven de grond,
et bluuiend hoolt het al weer klokkies.
De voegels, zi'j vliegen al weer driftig in 't rond,
op zuke naor strogies en stokkies.

De katties verschienen al an boom en an struke;
et lieken flewielige proppies.
De wilgen hebben weer een lochtiggrune pruke,
de tulpeboom het al weer knoppies.

De sni'jklokkies hebben heur tied al weer had,
douk zullen de tulpen al bluuien.
De boeren verstrujjen heur dong over et laand.
et is veurjaor, et grös giet weer gruuien.

De kiewieten dukelen weer hoge in de locht;
de reiger stiet stille langs et waeter.
De kramsvoegels bin naor et noorden vlocht,
luud klinkt d'r et entegesnaeter.

De locht vuult zo zuver, zo tintelend dreuge,
vol frisse en kruderige geuren.
Now tovert weer Moeder Netuur veur oons oge
een palet mit de prachtigste kleuren.

Et straolende zunnelocht, zo helder en klaor
het haegel en koolde verdreven.
Wi'j staon veur de mooiste tied van et jaor
et veurjaor, vol kleur en vol leven.

Hilde Eggen

(Doe 12 jaor, vertaeld deur pake Kees Koopstra)

Droom

Lelk lopt Jesse de trappe op. Et is now al de tigste ruzie tussen him en zien mem. Hi'j zol eins zien huuswark maeken, mar daor het hi'j gien nocht an. Dan het hi'j morgen mar een 1 op zien tentamen.
Shit, hi'j het mit Femke bi'j de disko ofpraot. Jesse het huusarrest, hoe moet hi'j et huus uutkommen? In et heufd begint hi'j een plan uut te bruden, hi'j moet en zal naor de disko. Hi'j overlegt mit himzels: hi'j giet deur et raem ontsnappen, klimt via de boom naor beneden.
Jesse dot et raem los en giet op de veensterbaank staon, pakt een takke vaaste en stapt op een dikkere takke. De klim naor beneden is dan een fluitien van een cent. Dan schöt him inienend in de zin, dat hi'j nog niet eten het en ok dat de verhipte deure van et fietseschuurtien slim kraekt. Mit een betien gelok lopt dat goed of. Zo stillegies as hi'j mar kan, lopt hi'j over et grint naor et schuurtien. Hi'j trekt de deure los. Wat een kebaol. Hi'j gript de fiets en reest vot.
Thuus giet de deure eupen.
'Jesse, kom weeromme,' wodt d'r reupen. Mar Jesse heurt et niet meer.
As Jesse goed en wel op de fiets zit, krigt hi'j echt honger. Hi'j parkeert de fiets naost een frietkraom en bestelt een kladde petat. Mit de fiets an de haand lopt hi'j naor et park en giet op een baankien zitten om zien petat op te eten.
Hi'j zicht even vluchtig op et gelosie. Oei, et is al laete. Hi'j veegt de mond of en smit de nog halfvolle frietkladde in de vullisbak. Vlogge fietst hi'j deur de winkelstraote, mar remt of, as hi'j een stel ni'je Nikes in de etalage staon zicht. Die moet ik hebben, is zien reaktie. Hi'j daenkt evenpies nao en lopt naor de rute.
Echt mooi bin die Sneakee's. Mitien drokt hi'j de deure van de winkel los en grist een ni'j peer Nike's van zien maote uut et rek en sprint naor buten. Jesse heurt binnen een alarm ofgaon, mar fietst keihadde vot. Hi'j kikt nog es naor zien ni'je Sneakee's. Ze bin echt stoer. Femke zal ze grif ok stoer vienen. Hi'j stapt bi'j een vullisbak of. Hi'j dot zien oolde schoenen uut, smit ze in de bak en zegt:'Vot d'r mit.' En trekt vlogge de ni'je schoenen an. Jesse kikt op de karkklokke. Et is al acht ure. De disko is al begonnen. As hi'j de disko binnenstapt, vuult hi'j een haand op de schoolder. Jesse dri'jt him omme en kikt in et lachende gezicht van zien mem. 'Kom op, slaopkop et is al haost kwat over achte. Hej' de wekker dan niet heurd?'

Kees Koopstra

mement

op een gruun uutslegen
boompien
pikt een boomkroepertien
een roepien

mien gedaachte:
de iene zien brood
is de aandere zien dood

Willem Jan Teijema

in 'e veerte
piept een lege schommel
in 'e wiend warrelen
ongriepbere gevulens henne
(en niet weer denne)
leegte
om et hatte
en staorigan
begint et dwaelen
d'r wi'jt een vremde bosschop
en een reiger
ston langs de vaort

hoge
zweven buizerds
waeter stroomt en
boten veren naor de overkaante
somstieden bluuit d'r in de tuun wat moois
wiels et wark deurgaot
en de kiender
gruuien
buizerds in 'e veerte
piepen
een schommel
ik daenk dat d'r naost de vaort
een reiger staot

Kees Koopstra

Poteensie

Hi'j hadde et niet dromen durfd, dat hi'j as een vodde votgooid wodden zol.
En hi'j was nog zo hups.
Ie heuren wel es, dat vlak veur de vekaansie een hond an een boom vaastebunnen wodt.
Et baosien het dan een vere vekaansie boekt en gien geld meer veur vervangende oppas, wodt dan as argement anvoerd.
Dat him, as een hogerstaand wezen, zoks overkommen zol, is buten elke verholing.
Wat d'r van him worden zol, daar hadde hi'j geen nosie van.
Hi'j was deur twie jongen van rond de tiene mit naor huus neumen.
Hij mos doe mit een kollega in de kunde kommen.
Die hadde daor helemaole gien nocht an.
Hi'j kon om him de boom in.
De heit van iene van de beide jongen wol doe kotte metten mit him maeken.
Zi'j vunnen dat zielig veur de vondeling.
De heit dee heur een veurstel, as zi'j him eers onderbrengen konnen, dan zol de heit him gaon laoten.
Dat is de veurgeschiedenis van de vondeling, waorveur onderdak vraogd wodde bi'j mien oolde buurman van 94 jaor, die alliend woonde.
De buurman leek et wel wat toe om disse asielzuker een thuus te geven.
Hi'j wol d'r nog een nachien over slaopen en nog wel een foto van him zien.
Nog dezelde dag kwammen de jongen weeromme mit een foto.
Ie weten misschien hoe dat giet mit zoe'n alles-kunnende tillefoon.
De oolde baos kon d'r mit leven, ok mit disse biezundere uutdossing.
Hi'j hadde een echte haenekamme en een gooldkleurig pakkien an.
De ofspraoke wodde maekt, de volgende morgen zol hi'j brocht wodden.
Stipt half negen belden de jongen bi'j him an.
Mit heur vieren gongen ze aachter de tuun in om daor in de kunde te kommen mit vier jonge vrouwluden van zien soorte.
Heur verblief lag verscheulen aachter een bossien.
Et hadde een ofrasterde uutloop, waor zi'j overdag de beschikking over hadden.
Et in de kunde kommen wil ik niet iene ontholen.
Bi'j et zien van de vrouwluden was disse stoere op non-aktief stelde goudpel-haene niet te stuiten.
Hi'j gong ze íene veur iene treden.

Johan Veenstra

Roofvoegel

Wat bin 'k aanders
as een zwarver,
now de beien van de
sepiepen rood binnen,
de brummels zwat.

Ik zwalke deur
et onlaand
van mien wezen.
Een boot veert in
een visioen veurbi'j.

De vasse locht
van een meitied
hangt veur een tel
in de leegte
boven et veld.

Tot in de veerte:
gien meens te zien.
Mar in de locht
volgt een roofvoegel
elke stap van mi'j.

Stien van Anne

Blote voeten in de sni'j

Grieze daegen zekerhied
Gaon zwaor en loom
In verstikkende stroom
Zo wil ik et leven niet

Onherkenber spiegelglas
Berouw en verdriet
Verspilde tied
Een leven as een alias

'k Stao hier as ik me ommedri'j
En gao, zonder kompas
Veer vot van waor a'k was
Mit hatte en ziel op zuuk naor mi'j

Want ik wil leven!
As een voegel vri'j
Blote voeten in de sni'j
Zonder moeten, zonder streven

Mi'j hool ie niet in toom
Wat de steerns ok schreven
Ik zal et niet beleven
Want ik kies mien eigen droom

Ode an de vri'jwilliger

De Stellingwarver Schrieversronte bestaot 40 jaor. Zonder de inzet van alle vri'jwilligers was dat nooit lokt. Daoromme zette Marije Kuiper een zestal van heur op petret.

Gerrie (67) en Kees (73) Koopstra doen zowat al heur vri'jwilligerswark tegere.

Et vri'jwilligerswark het Fettje Alten (67) veul brocht. Ze is d'r minder verlegen deur wodden en het d'r vrunden veur et leven maekt.

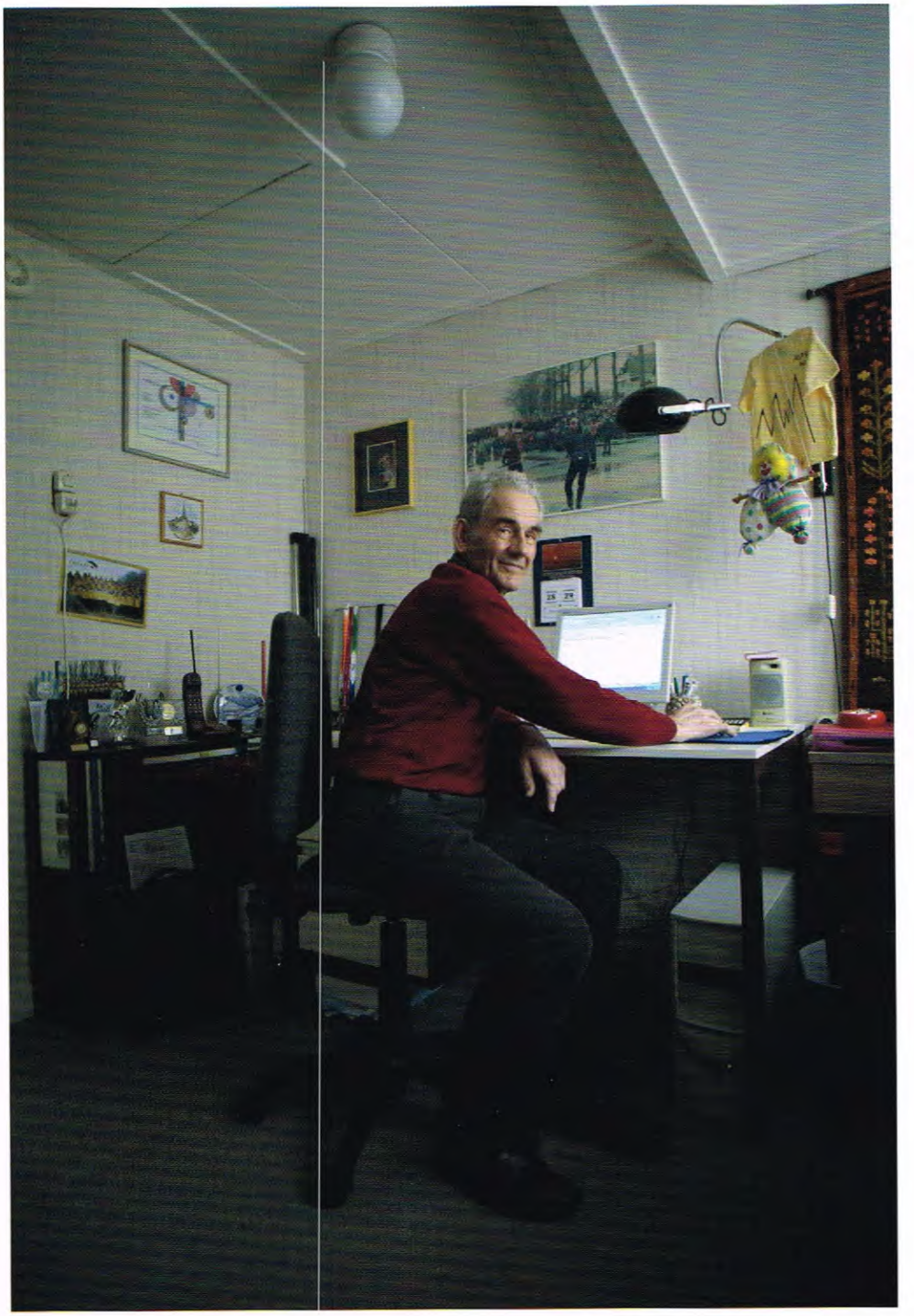

Koop Oosterloo (68) stippelt op zien komputer zorgvuldig de routes uut veur de sutelaktie. Hi'j onderhoolt et Stellingwarfs deur alliend in de streektael mit de sutelders te mailen.

Jan Punter (77) is naost zien aktiviteiten veur de Schrieversronte ok aktief bi'j Oold Ark, et Historisch Gereedschopscentrum in Makkinge. Hi'j spendeert hiele daegen in zien schure om oold ark op te knappen.

Geert van der Meulen (70) het nog een gattien in zien drokke vri'jwilligerswark-agenda vienen kund om et speulen op de trekmonieke te leren.

Johan Veenstra

Oponthoold

Weej' wel, kammeraod, dat
de wereld op slot zit en
de bange huzen van et dörp

in et donker van de aovend
spoekachtig bi'j et pad staon.
Gaanzen, hoge in de locht,

vertellen et veurbi'jgaon
van de dingen. De bomen
beklaegen de boot,

vaastevreuren in een winter
mit voegels, die boven
et witte sni'jlaand

vergees om leven zuken.
Pas as dat leven ontdujd is,
veren we wieder over

et waeter, kammeraod,
dat zien golven speuls rulen
lat over et grote meer, dat

oonze gezichten veur een tel
weerspiegelt tegen et blauw
van de locht, as tietelrozen.

Anne Bult

Een protte wark mar... gelokkigmaekende heimwee

Van hatte fielseteer ik de postzegelverieninge 'Et Vergrootglas' in de Stellingwarven mit zien jubileum. Mar ok: die zien fesien het mi'j de dasse ommedaon. Et bestuur neudigde begin jannewaori 2012 alle Stellingwarvers uut om heur postzegels van de zoolder te haelen, vanwegens et 40-jaorig bestaon van de verieninge. Een protte leden wollen op twie zaoterdaegen in jannewaori wel kommen om iederiene te adviseren die mit een stel postzegels bi'j heur langes kommen zol. Now, ik begreep heur uutneudiging niet hielemaole. Mien oolde postzegelmappen kan ik niet van de zoolder haelen want ik wone geliekvloers in een appattementien. Mien postzegels moe'n uut de kaaste kommen. Een vaeke bruukte uutdrokking vandaege-de-dag. Veur mi'j betekent et da'k mien oolde postzegelmappen en mien grote hoeveulhied nog niet sorteerde postzegels uut mien archief teveurschien haele. Op de eerste zaoterdag he'k heur advies inwunnen. Ze gavven et me mit een protte plezier. Grif al een halve ieuw lange he'k alle binnenkommende postzegels bi'j mekaander stopt. Ok ha'k nog een hiel stel mappen mit min of meer odderde postzegels in mien archief vunnen. Mien eerste postzegels bin van rond 1870. Niet alliend Nederlaanse en Overzeese Kontreinen, mar ok een protte Chinese, Venezolaonse, Zuud-Afrikaonse, Kannedese... Mit mekeer honderden en honderden zegels. Et advies ludede: wieke de postzegels of. Et dot d'r niet toe as ze hielendal vaasteplakt zitten, of sorteerd en mit een hiel smal liembaantien, of uutknipt van een verjaordagskaorte in de tientallen jaoren d'r nao. Eerst ofliemen deur ze in hiet waeter te stoppen en dan in een glad opteerde haanddoek een stokmennig uren drugen laoten. Bruuk hier gien theedoek veur. Drok de uutspreidede natte zegels stief an. Et mag dudelik wezen da'k ze op 'e kop sleugen hebbe mit de vlakke onderkaante van de koekepanne! As ze druge genoeg binnen, legge ze dan een peer uren tussen de kaften van een een stok of wat boeken. Oolde tillefoonboeken bin hier hiel geschikt veur. As ze kurkdruge binnen en mooi plat, sortere ze dan laand bi'j laand en stoppe ze in deurzichtige plestieken zakken en zakkies. Vuvenzeuventig verschillende lanen. Gao d'r mar anstaon!
Alle daegen doe ik ienkeer de hiele gaank veur zoe'n 250 zegels. Iedere gaank veur zoe'n 100 postzegels kost mi'j zoe'n twie uren. 25 daegen in 't gehiel al meer as 150 uren doende mit ofliemen, drugen, vlakken en sorteren! Mien sociaole leven, mien vri'jwilligerswark en mien heilige doel om mit et schrieven van mien femilie-thriller-roman deur te gaon schieten d'r bi'j in.

Mar now komt et: wat he'k geneuten van al die honderden oolde, bekende en al die honderden oolde, onbekende postzegels uut een protte lanen. Tot diepe in de naacht kommen herinnerings boven. De eerste Chinese zegels haelde ik op bi'j een omke van mi'j in de Weperpoolder. 'k Mos d'r as joongien twie keer roem een ure veur fietsen. Aandere herinnerings zoemen deur mien heufd bi'j de meer as honderdjaorige en bi'j de pasgeboren Nederlaanse.

Alliend wat de tied angaot dee heur advies mi'j de dasse omme, mar wat de nostalgische ervering anbelangt bin 'k groter gruuid. Tot op de dag van vandaege duken prachtige herinnerings op bi'j et zien van een protte binnenlaanse en butenlaanse postzegels. Zo kommen bi'j mi'j een protte vrolike gebeurtenissen uut de kaaste en uut et archief van mien meer as veertigjaorige hassens.

Harmen Houtman

De brogge van Ni'jlaemer

Starke, stille overtocht,
oolde, stevige, staolen brogge,
knipoogt vaek' de Schipsloot toe,
vermant et haostig warkersvolk:
'rogge recht, en loop wat vlogger'.

Brogge tussen boom en gruun,
soez'rig dichte, vlot weer eupen,
aarms goezen deur de locht;
scharnierespul mit pezekracht,
is tussen twie bochten kreupen.

Jikke trok de klompen an
dri'jde veerdig an de slinger,
zee de schippers vaek' gedag,
nao zeuvenveertig jaor pas muui
in knoest en pols' en vingers

't Kefé dat alle schippen telt,
scharpe boegen golven deur,
centen, stuvers, dubbelties,
even een posien broggeschoft ;
't Verlof zegt A en tóch likeur !

Stille steert et waachtershuus,
mit d' ogen van zien hoge kaemer,
naor et winters Noorden toe,
waor de redens krassen op 'e
'vroege' baene van Ni'jlaemer...

Johan Veenstra

Toegift

Haost moe'we maeken
en verleuren jaoren
inhaelen, mien liefste.

De eerste vlocht gaanzen
verkondigt dat de tied
oons op 'e hakken zit.

Anzeggers van grauwe
vergetelhied zullen
de locht diezig maeken.

Kleur zal verwi'jen
in witte winterwiend
over schosselig laand.

Kroep as een laeste
toegift van een mooie
haast dichte naost me,

veur et leven bevröst.

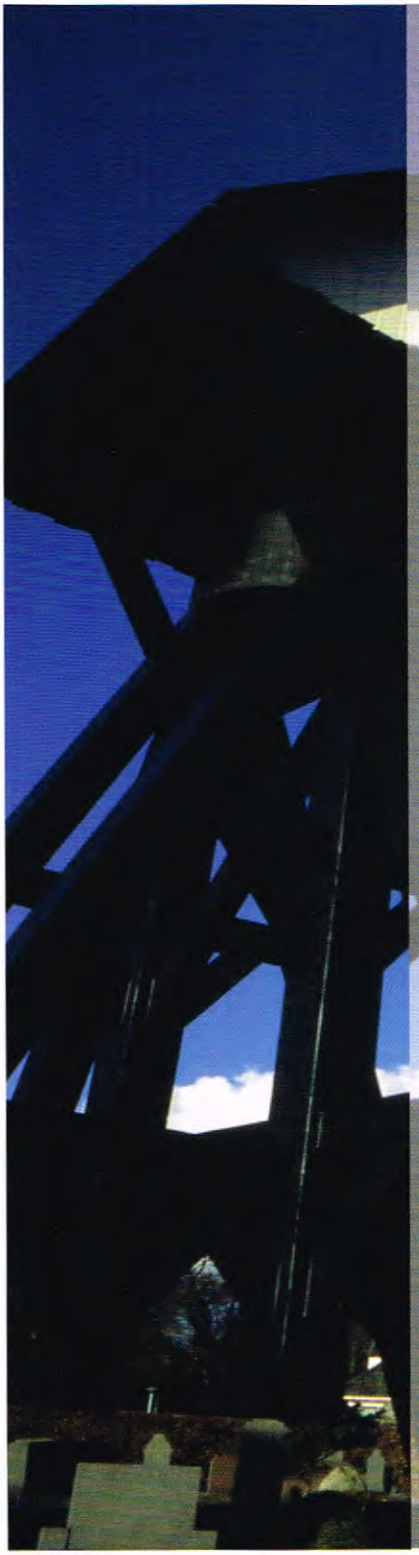

Sake Russchen

De klokkestoel van Buil

Daor staot de klokkestoel op 't oolde karkhof,
vlak naost de karke op zien oolde stee.
Hi'j zag veul meensken kommen en verdwienen,
't is krek as leeft hi'j altied mit oons mit.

Ienvooldig, stark, deurston hi'j alle stormen,
zo staot hi'j daor al jaoren, iewenlaank.
Op zundag nao een hiele weke warken,
reup oons de klokke mit zien vertrouwde klaank.

In vroeger jaoren leut de klokk' him heuren,
bi'j braand, bi'j oorlogsdrieging en bi'j nood.
Hi'j gaf et teken an veur schoft en rusten,
nao 't zwaore warken veur et daeg'liks brood.

As meensken buten 't dörp heur woonplak zochten,
de klokkestoel bleef toch heur kammeraod;
Hi'j ston daor altied op zien oolde plakkien,
et was as gaf hi'j oons dan raod en daod.

Ontelber vule geslaachten kwammen hier saemen,
hoe vule bin d'r van oons hennegaon.
De stienen om de karke dregen heur naemen,
de klokkestoel bleef deur de jaoren staon.

Et ofscheid moet veur elk toch ienkeer kommen,
dan klinkt de klokkeklaank oons tegemoet.
As wi'j dan him of heur langs 't klokhuus dregen,
dan brengt de klokke heur zien laeste groet.

Ik heure ien herhaelde klaank in 't luden,
dat alleman die bosschop mar verstaot:
Beweer, behool dit iewenoolde arfgoed,
dat nooit die mooie klokkestoel vergaot.

Klaas Boersma

Kleine Jan

Kleine Jan was wat ondeugens en hi'j haelde op een dag
uut zien heits spiekerbakkien alles wat daor an blauwkop-spiekers lag
mit de spiekers naor de straote, hi'j hadde alles uutdocht van teveuren
bi'j et fietspad gong hi'j zitten, daor zol et dan gebeuren
en al die kleine spiekerties had hi'j op 'e kop daon
en hadde zo op een riegeltien dattig punties mooi omhogens staon
doe gong Jan aachter de hede zitten in et laand
as d'r doukies dan een fietser daele gaot, docht hi'j, het die fijn een lekke baand.

'Jan,' reup mem, 'kom hier es jonge, as ik jow de knappe kleren now an doe
dan meuj' straks mit Heit en Omke op 'e fiets naor Beppe toe
Jan was zomar schoon en netties en was al bi'j Beppe in gedaachten
en doe zag hi'j Heit en Omke al bi'j et hekkien staon te waachten
en wat d'r doe gebeurde, dat wil ik nog wel even kwiet
Heit ree krek deur de spiekers, ... mar... meer... vertel ik niet!

'High key' is de term veur foto's waorbi'j d'r zwaor overbelocht is. Dat is hier ok et geval en daordeur is et wit van de knobbelzwaan opgaon in et witte van de sni'j. Wat overblift is disse abstrakte zwaan.

Een makroleens wodt vaeke bruukt om van dichtebi'j opnaemen te maeken van plaanten, insekten en details die daordeur slim groot in beeld kommen. Mar et kan ok zo, et oge van een koe daor aj' soortgenoten in zien en et laandschop.

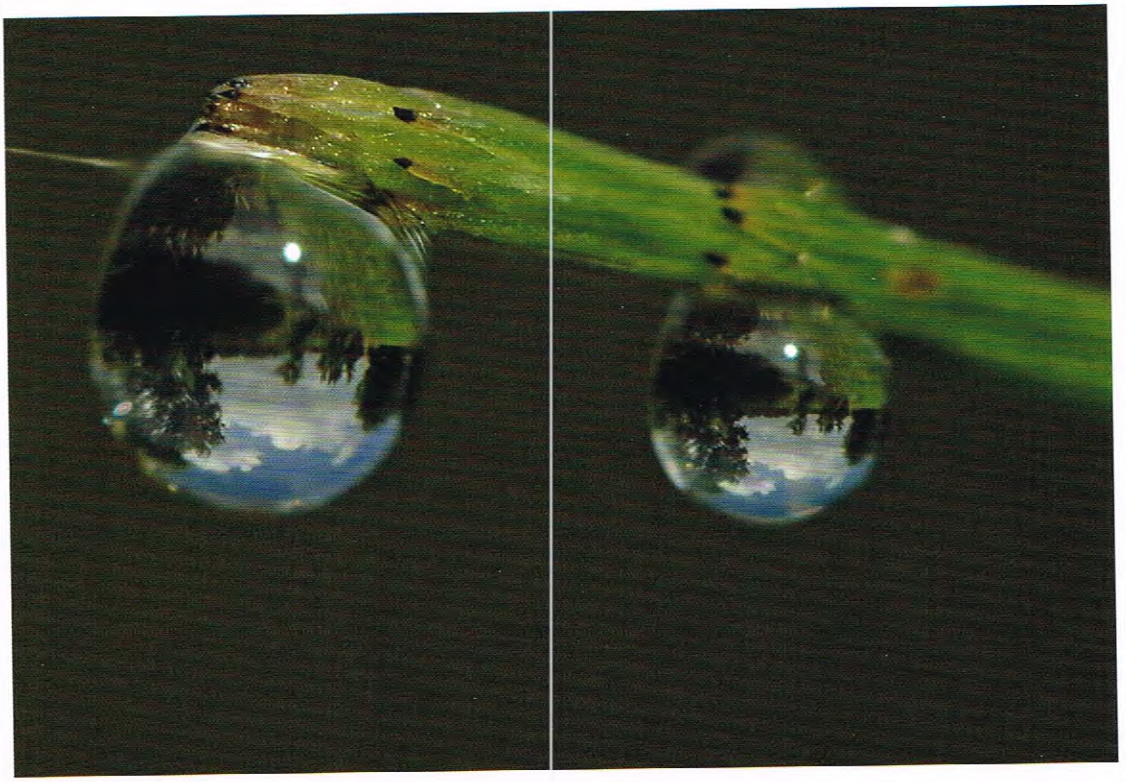

De Lendevallei is een schitterend gebied dat niet in een peer woorden te vangen is. In een peer druppen misschien...

De tegenhanger van 'high key' is 'low key'. Deur onder te belochten gaot donker op in donker en vormen een tal lochtige lijnen en vlakken vaeke de kontoeren van et beeld. Zoas hier in dit katte- en moesspullegien.

Roerdompen leven veural in oolde rietvelden waor ze heur tegoed doen an alderhaande vissies, amfibienen en insekten. In strenge winters, as alles dichtevröst, bin ze ofhaankelik van aandere voedselbronnen zoas moezen. Disse veldmoes was een angenaeme maoltied veur de roerdompe. De roerdompe een domper veur de moes.

Klaas Boersma

Wereld- of streektael?

Ik bin een Nederlaander, Stellingwarver, mar ok gewoon een wereldburger. Net as ieder meenske trouwens. Ok aj' boer binnen, of ie wonen in Hamburg bi'jglieks. Now schrief ik dit stokkien in et Stellingwarfs, en wat zol et mooi wezen as ze dit over de hiele wereld lezen konnen. Dan gaot et vanzels om et idee en niet om de inhoold. Wat zol et wat wezen aj' overal mekeer verstaon en lezen konnen wat d'r schreven wodde. Et zol niet allienig allemaole een stok makkeliker wezen, et zol ok vule minder perblemen geven op alderhaande gebied. Ik zal daor now niet veerder op ingaon, mar voegels en dieren bi'jglieks hebben vanzels gien perblemen mit die ingewikkelde toestanen. D'r bin ommeraek vule taelen en meugelik nog wel meer dialekten, allemaole meraokels mooi vanzels, mar et nemt niet weg, dat ik om de eerder nuumde reden een veurstaander bin van iene tael. Esperanto, ontwikkeld deur de Pool Zamenhof is aenlik zoe'n wereld- of keunsttael. Jammer genoeg is d'r gien of vusen te min belangstelling veur, net zo min as veur Ido, een tael die weer ontwikkeld is uut et Esperanto.

Waoromme as et niet lokken wil mit die keunsttaelen is mi'j niet dudelik, want wie kan daor now op tegen wezen zoj' zeggen. Ik vien et slimme spietig, en ik daenk dat ik de ienigste niet bin. Et liekt zo ienvooldig uut te voeren, mar daor zal ik mi'j wel op verkieken. Ik bin liekewel ok van miening dat op wereldnivo de wil ontbrekt om d'r wat an te doen.

Now wodt Engels bi'jtieden ok as een wereldtael daelezet. Et komt van alle kaanten ongevraogd op je of, en dat ligt toch wat aanders. Et sloept d'r gewoon in. Hoe dan ok, as veurstaander van een wereldtael zie ik eigenlik gien vertuten en zullen wi'j deurmodderen moeten mit wat we hebben. Toch kan 'k et niet loslaoten. Daoromme he'k bedocht, as et mit zoe'n keunsttael niet lokken wil, perberen wi'j et toch gewoon mit oonze streektael. Waoromme zullen wi'j op aanderen waachten.

Stellingwarfs in plaets van Esperanto en Bloemhoff in plaets van Zamenhof. Wat zol et mooi wezen as ze dit over de hiele wereld lezen konnen.

Krummelties

Stellingwarf

Ni'je vlagge

Op 5 april wodde een ni'je Stellingwarver vlagge uutsteuken bi'j gelegenhied van et 40-jaorig bestaon van de Stellingwarver Schrieversronte. Naodat in 2009 een speciaole Stellingwarver vlagge ontwikkeld was veur et feestelike jaor Stellingwarf 700. Et was dat jaor 700 jaor leden dat de naeme Stellingwarf, veur zoveer we weten, veur et eerst nuumd wodde. Veul meensken kochten de vlagge en gavven an graeg laeter een vergeliekbere vlagge in heur bezit te hebben. De ontwarper van de Stellingwarf 700 vlagge, Sjoerd Hoogenkamp uut Wolvege, wodde vraogd om die vlagge wat bi'j te warken naor een wat algemienere. Dat is him, zoas jim op de ofbelinge zien, goed lokt. Et gaot om een goeie kwaliteitsvlagge, een exemplaor d'r van kost € 34,50. De vlagge is te koop bi'j de Stellingwarver Schrieversronte.

Boeken vraogd veur boekemarken

Een klein groepien vri'jwilligers van de Stellingwarver Schrieversronte is doende mit et orgeniseren van twie Stellingwarver boekemarken. Beide boekemarken (iene in Oost-Stellingwarf, de ere in West-Stellingwarf) wo'n disse zommer holen. Meensken die thuus boeken over hebben en die wel ofstaon willen an de Stellingwarver Schrieversronte, wo'n vraogd om die naor oons kantoor in Berkoop te brengen. De opbrengst van de marken komt ten goede an de extra aktiviteiten die dit jaor orgeniseerd wodden vanwegens et 40-jaorig jubileum van de stichting.

Warkwinkel 'Verhaelen vertellen'

In de laeste weke van meie orgeniseert Stichting Kunstwerf een zonuumde Kunst-caleidoscoop. Alle warkgroepen van de stichting doen an dit prachtige gebeuren mit, d'r is die weke van alles te doen en te genieten op et gebied van alle vormen van keunst daor Stichting Kunstwerf him veur inzet. Uteraord dot ok de literaire warkgroep 'Alles rondom Taal' mit. Op zaoterdagmiddag 26 meie is d'r in et paand van Stichting Kunstwerf een warkwinkel 'Verhalen vertellen', die geven wodden

zal deur Baukje Koolhaas uut Wijnjewoude. An de haand van een verhael dat Baukje vertelt, gaon de dielnemers mit heur goeie adviezen zels an de slag. De tael daor meensken in vertellen willen, maekt niet uut. Et mooiste vint Baukje et as meensken juust vertellen in heur eigen tael. De kosten van de warkwinkel bin € 2,00 per dielnemer. Meer infermaosie is te zien op de webstee **www.kunstwerf.com**.

Kursus gedichten schrieven

In september begint op de laeste donderdag een kursus 'Gedichten schrieven', die geven wodden zal deur Peter Riksma. De kursus bestaot uut vier aovens, de duur van iedere kursusaovend is twie uren. In De Ovend van juni lezen jim meer over disse kursus.

Kursus liedteksten schrieven

Tegere mit Tresoar in Liwwadden zal in de haast een kursus 'Liedteksten schrieven' orgeniseerd wodden. Et doel is dat die kursus in et gebouw van de Schrieversronte in Berkoop geven wodt. Ok over disse kursus is in De Ovend van juni meer te lezen.

Ni'je boeken

Op et mement wodt an drie boeken hadde warkt om die nog veur de sutelaktie van 2012 klaor te kriegen. Et gaot daorbi'j om een boek over alle dörpen van Oost- en West-Stellingwarf, daorveur bin Jan Koops van Oosterwoolde en Jan de Vries van Wolvege drok in et spier. Veur de vormgeving van et boek zorgt Bauke Visser Koenders van Haulerwiek. In et boek wo'n veul unieke oolde foto's en prentbriefkaorten opneumen mit daorbi'j kotte teksten. Daornaost zorgt Henk Bloemhoff van Oosterwoolde veur de naemsverklaorings van alle dörpenaemen in beide gemienten.
Ok an et *Stellingwarfs voegelboek* wodt nog hadde warkt deur auteur en voegelkenner Freddie de Vries en fotograaf Ruurd Jelle van der Leij. Laestnuumde zal ok zorgen veur de vormgeving van et boek. Dr. Henk Bloemhoff is op et mement doende mit de taelkundige bewarking van de gegevens angaonde de voegelbenaemings. Et boek kan vergeleken wodden mit et *Stellingwarfs Plaanteboek*, et zal liekewel roem 200 bladzieden dikke wodden. Deur financiële steun van verschillende foonsen wodt de uutgifte van et boek mit meugelik maekt.
Dat laeste gelt ok veur een boek over leven en wark van Hendrik Johannes Bergveld, dat eerdaegs ok uutkommen zal. Dit boek ston al jaoren op et verlanglissien van de uutgeveri'je van de Schrieversronte, et is now dan financieel meugelik wodden om et boek in et jubileumjaor uut te geven. Hendrik Johannes Bergveld was iene van de weinige meensken die veurdat de Schrieversronte opricht wodde al veul in et Stellingwarfs schreef.
Nao zien overlieden in 1966 verschenen twie boeken mit wark van him: *De oolde pook* in 1971 (uutgeven deur de Culturele Raod van Oost-Stellingwarf) en een peer jaor laeter *Klaeterjaegers*, dat uutgeven wodde deur de Stellingwarver Schrieversronte. Beide boeken bin al herwertsjaoren uutverkocht, de inhoold van beide boeken wodt in et ni'je boek opneumen. Daornaost wodt in dit boek o.e. veul wark opneumen dat eerder nog niet in boekvorm verscheen.
De priezen van de drie ni'je boeken bin op dit mement nog niet bekend.

"die liquiditeitsprognose is wel arg zunnig, een second opinion kan daenk ik gien kwaod"

...as jow MRW Accountants inschaekelen...

...staon jow d'r nooit alliend veur!

MRW
Accountants

DE GEDIEK
T 0513 - 46 91 30
F 0513 - 46 21 24

SNEEK
T 0515 - 42 98 00
F 0515 - 41 78 11

WOLVEGE
T 0561 - 61 67 15
F 0561 - 61 39 76

www.mrw.nl - info@mrw.nl

WI'J PRINTEN

kleine oplaogen veur kleine priezen!

KLEUR

VESITEKAORTIESTIEDSCHRIFTENSTRUJ-
BILJETTENA3POSTERSUUTNEUDIGINGS
MENUKAORTENKLUBBLAEDEN
PERSONALISEERDEMAILINGS
ETIKETTENFOOLDERSBROCHURES
BADGESPRENTBRIEFKAORTEN

ZWAT-WIT

Drukkerij Banda
Heerenveen

drokkeri'je Banda / Van der Meer
De Kuinder 1 8444 DC Et Vene
till. 0513-630630 www. banda.nl

drokkeri'je van der meer